

**Neformalni sastanak na visokom nivou povodom
40. godišnjice Završnog akta KEBS**

Helsinki, 10. jul 2015

Članovi Trojke OEBS-a, koju čine sadašnji i prethodni predsedavajući Ivica Dačić, ministar spoljnih poslova Srbije, i Didije Burkhalter, šef Federalnog ministarstva spoljnih poslova Švajcarske, kao i specijalni predstavnik sledećeg predsedavajućeg, Gernot Erler iz Nemačke, sastali su se danas na marginama neformalnog sastanka na visokom nivou povodom 40-ogodišnjice usvajanja Završnog akta iz Helsinkijskog.

Članovi Trojke OEBS-a podsetili su na duh političke odlučnosti i angažovanja tokom Konferencije za evropsku bezbednost i saradnju (KEBS), koja je krunisana potpisivanjem Helsinkijskog završnog akta 1. avgusta 1975. i koja je utrla put prelasku sa konfrontacije na saradnju, te označila kraj Hladnog rata. Završni akt iz Helsinkijskog i proces KEBS dali su ključan doprinos događajima koji su oblikovali evropsku bezbednost tokom proteklih 40 godina. Oni su postavili temelje sveobuhvatnom, kooperativnom, ravnopravnom i nedeljivom pristupu bezbednosti kroz zajedničke obaveze država učesnica u političko-vojnoj, ekonomsko-ekološkoj i humanoj dimenziji.

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju je od tada prevalila dug put. Njen važan ulog u upravljanju krizom, počev od ranog upozoravanja do post-konfliktne rehabilitacije, stavila je OEBS u prvi plan napora za očuvanje mira i bezbednosti širom prostora OEBS-a.

Ministri Dačić i Didije Burkhalter, kao i specijalni predstavnik Erler, naglasili su da se može postići samo političko rešenje za krizu u i oko Ukrajine. Istakli su da OEBS i Specijalna posmatračka misija u Ukrajini igraju vitalnu ulogu u sprovođenju paketa mera usvojenih u Minsku i podvukli odgovornost svih strana za ispunjavanje svih obaveza koje proizilaze iz dogovora iz Minska, počev od poštovanja primirja i povlačenja teškog naoružanja. Pružili su punu podršku nedavno imenovanom specijalnom predstavniku predsedavajućeg u Ukrajini i u okviru Trilateralne kontakt grupe ambasadoru Martinu Sajdiku. Još jednom su izrazili zahvalnost njegovoj prethodnici, ambasadorki Hejdi Taljavini, na posvećenosti i izuzetnim naporima.

Politička spremnost za pronalaženje rešenja za ovu krizu može da otvorи vrata obnavljanju međusobnog poverenja, konstatovali su članovi Trojke. Utvrđivanje puteva za povratak

fundamentalnim principima panevropske bezbednosti i saradnje predstavlja osnovu za ponovno građenje poverenja. To se može postići isključivo putem kontinuiranog dijaloga, uz puno korišćenje instrumenata OEBS-a, kako je naglašeno. Ministri Dačić i Burhalter i specijalni predstavnik Erler saglasili su se o potrebi daljeg jačanja napora za postizanje rešenja za zamrzнуте sukobe u regionu OEBS-a. U svetlu promenljivog karaktera sukoba i rastućeg značaja obezbeđivanja adekvatnih kapaciteta za delovanje regionalnih organizacija, podsetili su na rešenost da se ojačaju kapaciteti OEBS-a u oblasti celog spektra konfliktnih situacija, uključujući reviziju sposobljenosti OEBS-a za mirovne operacije u cilju unapređenja evropske bezbednosti.

Članovi Trojke pozdravili su razgovore o bezbednosnim izazovima i ulozi OEBS-a tokom neformalnog sastanka na visokom nivou, kao i rezultate koji će biti ugrađeni u tekuću debatu u okviru procesa Helsinki +40, a eventualno i van njega. Takođe su pozdravili raspravu o Prelaznom izveštaju i preporukama Panela eminentnih ličnosti o evropskoj bezbednosti kao zajedničkom projektu. U susret Ministarskoj konferenciji OEBS-a krajem ove godine ali i u širem kontekstu, članovi Trojke izrazili su očekivanje da će države učesnice OEBS-a iskoristiti 40-tu godišnjicu Završnog akta iz Helsinkijskog sastanka da se nadovežu na dostignuća Organizacije u sve tri dimenzije i da se obavežu na donošenje odluka koje će otvoriti put jačanju OEBS-a kao kolektivnog sredstva za rešavanje izazova u XXI veku.